

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ ТЕРНОПІЛЬСЬКЕ ОБЛАСНЕ ТЕРИТОРІАЛЬНЕ ВІДДІЛЕННЯ

РІШЕННЯ АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ

30 серпня 2016 року

м. Тернопіль

№ 30 - р/к

Справа № 864 - АД

Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції

Адміністративна колегія територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 864-АД про порушення законодавства про захист економічної конкуренції Збараською міською радою (місцезнаходження: вул. Б. Хмельницького, 4, м. Збараж Збараського району Тернопільської області, 47302, ідентифікаційний код 04058404) та подання від 05.08.2016 № 129 «Про попередні висновки по справі № 864-АД»,

ВСТАНОВИЛА:

З метою здійснення контролю за дотриманням вимог законодавства про захист економічної конкуренції на ринку житлово-комунальних послуг, зокрема, послуг із вивезення твердих побутових відходів проведено дослідження діяльності органів місцевого самоврядування на означеному ринку.

За результатами дослідження, розпорядженням адміністративної колегії Тернопільського обласного територіального відділення Антимонопольного комітету України від 7 липня 2016 року № 25-рп/к розпочато розгляд справи у зв'язку з наявністю в діях Збараської міської ради ознак порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

За результатами збору та аналізу доказів у справі виявлено.

Відповідно до частини першої статті 2 Закону України «Про захист економічної конкуренції» цим Законом регулюються відносини органів державної влади, органів місцевого самоврядування, органів адміністративно - господарського управління та контролю із суб'єктами господарювання; суб'єктів господарювання з іншими суб'єктами господарювання, із споживачами, іншими юридичними та фізичними особами у зв'язку з економічною конкуренцією.

Частиною першою статті 4 Закону України «Про захист економічної конкуренції» визначено, що державна політика у сфері розвитку економічної конкуренції та обмеження монополізму, вжиття заходів, які сприяють розвитку конкуренції, здійснюється в т.ч. органами місцевого самоврядування. Згідно із частиною другою статті 4 цього Закону органи місцевого самоврядування зобов'язані сприяти розвитку конкуренції.

Відповідно до статті 10 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» сільські, селищні, міські ради є органами місцевого самоврядування, що представляють відповідні територіальні громади та здійснюють від їх імені та в їх інтересах функції і повноваження місцевого самоврядування, визначені Конституцією України, цим та іншими законами.

Збараська міська рада включена до Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань, є юридичною особою з організаційно-

правовою формою – орган місцевого самоврядування. Основним видом діяльності є "Державне управління загального характеру" (КВЕД 84.11).

Відповідно до статті 1 Закону України "Про житлово-комунальні послуги" комунальні послуги – результат господарської діяльності, спрямованої на задоволення потреби фізичної чи юридичної особи, зокрема, у вивезенні побутових відходів у порядку, встановленому законодавством.

Згідно із пунктом 4 статті 7 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» до повноважень органів місцевого самоврядування належить визначення виконавця житлово-комунальних послуг відповідно до цього Закону в порядку затвердженому центральним органом виконавчої влади з питань житлово-комунального господарства.

Пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» визначено, що до виключної компетенції сільських, селищних, міських рад відноситься, зокрема, визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території збирання та перевезення побутових відходів спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Відповідно до статті 30 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до власних повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад належать, зокрема, вирішення питань збирання, транспортування, утилізації та знешкодження побутових відходів.

Підприємства, установи та організації всіх форм власності у сфері поводження з відходами мають право, зокрема, на участь у конкурсах на набуття права виконавця послуг у сфері поводження з побутовими відходами на певній території (пункт «е» частини першої статті 16 Закону України „Про відходи”).

У відповідності до вимог статті 35-1 Закону України „Про відходи”:

- орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з вивезення побутових відходів з території населеного пункту;

- збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаним транспортом.

Частиною 7 статті 28 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» визначено, що порядок підготовки та проведення конкурсів, типові договори на надання житлово-комунальних послуг затверджує Кабінет Міністрів України.

Постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173 «Питання надання послуг з вивезення побутових відходів» затверджено Порядок проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів (надалі – Порядок), який визначає процедуру підготовки та проведення конкурсу з визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на певній території населеного пункту.

Згідно із пунктом 4 Порядку підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради або місцевою державною адміністрацією у разі делегування їй повноважень відповідними радами у порядку встановленому законом.

Згідно частини другої статті 25 Господарського кодексу України органам місцевого самоврядування, що регулюють відносини у сфері господарювання, забороняється приймати акти або вчиняти дії, що визначають привілейоване становище суб'єктів господарювання тієї чи іншої форми власності, або ставлять у нерівне становище окремі категорії суб'єктів господарювання чи іншим способом порушують правила конкуренції.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції», економічна конкуренція – змагання між суб'єктами господарювання з метою здобуття завдяки власним досягненням переваг над іншими суб'єктами господарювання, внаслідок чого споживачі, суб'єкти господарювання мають можливість вибирати між кількома продавцями, покупцями, а окремий суб'єкт господарювання не може визначати умови обороту товару на ринку.

З метою з'ясування, яким чином на даний час врегульовано питання визначення суб'єктів господарювання, які можуть здійснювати діяльність з вивезення та знешкодження твердих побутових відходів на території м. Збаража, територіальним відділенням направлено Збараській міській раді вимогу від 26.05.2016 № 7/603 про надання інформації та документів.

Листом від 03.06.2016 №03-504/2.6 Збараська міська рада повідомила, що на території міста Збаража вивіз твердих побутових відходів (надалі – ТПВ) здійснюється: від житлового сектору МКП по благоустрою «Добробут»; від житлових будинків, які знаходяться в комунальній власності МКП «Збараж».

Рішенням виконавчого комітету Збараської міської ради від 27.02.2009 №47 «Про встановлення тарифів на послуги із збирання та вивезення твердих побутових відходів» МКП по благоустрою «Добробут» визнано виконавцем послуг із вивезення та складування твердих побутових відходів на території м. Збаража.

Рішення щодо визначення виконавцем послуг з вивезення ТПВ МКП «Збараж» на певній території м. Збаража Збараською міською радою не надано.

Збараською міською радою також повідомлено, що *«конкурсу по визначенню виконавця послуг з вивезення ТПВ не проводилося»* (лист від 03.06.2016 №03-504/2.6).

Таким чином, МКП по благоустрою «Добробут» отримало переваги в конкуренції не завдяки власним досягненням, а внаслідок бездіяльності міської ради, яка полягає у не визначенні на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення ТПВ на певній території населеного пункту.

Такі дії Збараської міської ради ставлять зазначеного суб'єкта господарювання у привілейоване становище стосовно конкурентів, які за рахунок пропонування кращих умов можуть за результатами конкурсу отримати право на надання послуг з вивезення ТПВ.

Наведене свідчить, про бездіяльність Збараської міської ради, яка полягає у не виконанні вимог законодавства, яке регулює питання визначення виконавця послуг з вивезення ТПВ, зокрема, не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення ТПВ та, як наслідок, не визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з вивезення ТПВ на певній території населеного пункту.

Така бездіяльність Збараської міської ради може призвести до недопущення конкуренції на ринку послуг із вивезення твердих побутових відходів в м. Збараж.

В ході розгляду справи Збараська міська рада (лист від 22.07.2016 №03-664/2.6) повідомила, що *«Збараською міською радою ще до 2011 року визначено виконавцем послуг із вивезення та складування твердих побутових відходів по м. Збараж — МКП по благоустрою «Добробут». Дане рішення було прийняте до внесення змін в Закон України «Про відходи», а саме в ст.35-1, відповідно до якої орган місцевого самоврядування на конкурсних засадах визначає виконавця послуг з перевезення побутових відходів з певної території населеного пункту та прийняття постанови КМУ №1173 від 16.11.2011 року».*

Згідно із статтею 5 Цивільного кодексу України акти цивільного законодавства регулюють відносини, які виникли з дня набрання ними чинності, новий акт застосовується до прав і обов'язків, що виникли з моменту набрання ним чинності. Акт цивільного законодавства не має зворотної дії у часі.

Дане пояснення Збараської міської ради не може бути прийнято до уваги, оскільки відділенням доводиться не протиправність прийняття міською радою рішення щодо визнання МКП по благоустрою «Добробут» виконавцем послуг із вивезення та складування твердих побутових відходів на території м. Збаража у 2009 році, а обов'язок Збараської міської ради забезпечити визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної території вивезення ТПВ після вступу у дію відповідних нормативно-правових актів (пункт 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», пункт «е» частини першої статті 16 Закону України «Про відходи», статті 35-1 Закону України «Про відходи», Порядок).

У відповідності до статті 42 Конституції України держава забезпечує захист конкуренції у підприємницькій діяльності. Не допускаються зловживання монопольним становищем

на ринку, неправомірне обмеження конкуренції та недобросовісна конкуренція. Забезпечення державного захисту конкуренції у підприємницькій діяльності покладено на Антимонопольний комітет України.

Згідно частини першої статті 15 Закону України "Про захист економічної конкуренції", будь-які дії чи бездіяльність органів місцевого самоврядування, які призвели або можуть призвести до недопущення, усунення, обмеження чи спотворення конкуренції, визнаються антиконкурентними діями.

Таким чином, бездіяльність Збараської міської ради, яка полягає у не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ, є порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

Відповідно до пункту 26 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року №5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року №169-р), із змінами, територіальним відділенням листом від 05.08.2016 № 7/951 Збараській міській раді направлено копію подання від 05.08.2016 № 129 «Про попередні висновки по справі № 864-АД» (надалі – подання).

На подання Збараська міська рада листом від 15.08.2016 № 03-773/2.6 зазначила:

- аналогічне пояснення як у вищевказаному листі від 22.07.2016 №03-664/2.6 та повідомила, що *«з дати прийняття рішення виконавчого комітету про визначення МКП по благоустрою «Добробут» не змінювався надавач даного виду послуг, а також не проводилися конкурси щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів в зв'язку із тим, що діючими нормами законодавства не передбачається прямої норми щодо скасування чи обов'язкового скасування органами місцевого самоврядування прийнятих рішень щодо визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів та проведення в заміні конкурсів з їх визначення».*

Дане пояснення Збараської міської ради не може бути прийнято до уваги, так, як статтею 35-1 Закону України «Про відходи» чітко визначено, що збирання та вивезення побутових відходів у межах певної території здійснюється юридичною особою, яка уповноважена на це органом місцевого самоврядування на конкурсних засадах у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України, спеціально обладнаними для цього транспортними засобами.

Слід зазначити, що постанови Кабінету Міністрів України (постанова Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173) та Закони України (Закон України «Про відходи») є обов'язковими для виконання на території України.

- *«звертаємо увагу на п. 4 Порядку проведення конкурсу на надання послуг з вивезення побутових відходів, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 16.11.2011 №1173, яким передбачено, що підготовка та проведення конкурсу забезпечується виконавчим органом сільської, селищної, міської ради у порядку встановленому законом, а не міською радою. Отже всі дії пов'язані з підготовкою та проведенням конкурсу покладаються на виконавчий комітет, як виконавчий орган сільської, селищної, міської, районної у містах ради.*

Врахувавши все вищевказане вважаємо, що на сьогоднішній день підстав визнання бездіяльності саме Збараської міської ради у не проведенні конкурсу на надання послуг з вивезення твердих побутових відходів та не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ, не має».

Згідно з чинним законодавством, зокрема, пунктом 55 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», Законом України «Про відходи» питання визначення на конкурсних засадах юридичних осіб, які здійснюють у межах певної

території збирання та перевезення побутових відходів віднесено до виключної компетенції міської ради шляхом прийняття нею відповідного рішення.

Таким чином, бездіяльність Збараської міської ради полягає у не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ.

Крім того, Збараська міська рада (лист від 15.08.2016 № 03-773/2.6) повідомила, що в найкоротший термін будуть вживатися організаційні та інші заходи необхідні для проведення конкурсу для визначення виконавця послуг з вивезення побутових відходів на території м. Збараж.

На підставі матеріалів справи та зібраних доказів, керуючись статтями 7 та 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтею 48 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктом 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року за №32-р, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за №291/5482 (із змінами), пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції (Правила розгляду справ), затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за №90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (із змінами), адміністративна колегія територіального відділення

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати бездіяльність Збараської міської ради (місцезнаходження: вул. Б. Хмельницького, 4, м. Збараж Збараського району Тернопільської області, 47302, ідентифікаційний код 04058404), яка полягає у не визначенні на конкурсних засадах юридичних осіб, які будуть здійснювати у межах певної території вивезення ТПВ, порушенням законодавства про захист економічної конкуренції, передбаченим пунктом 3 статті 50 та частиною першою статті 15 Закону України «Про захист економічної конкуренції» у вигляді бездіяльності органів місцевого самоврядування, що може призвести до недопущення конкуренції.

2. Зобов'язати Збараську міську раду в двомісячний термін з дня одержання рішення припинити порушення законодавства про захист економічної конкуренції шляхом визначення виконавця послуг з вивезення твердих побутових відходів на території міста Збаража з додержанням вимог чинних нормативно-правових актів.

Про виконання зобов'язання повідомити територіальне відділення протягом двох місяців з дня одержання цього рішення.

Рішення може бути оскаржене до господарського суду в двомісячний строк з дня одержання рішення.

Члени колегії :

Р.В.Лещишин, голова територіального відділення

Н.Є.Чорномаз, заступник голови територіального відділення

Н.С.Біловус, начальник другого відділу досліджень і розслідувань